

Frøslevlejren

Frøslevlejren blev oprettet i 1944. Lejren blev oprettet på dansk initiativ for at undgå deportationer af danske statsborgere til kz-lejre i Tyskland. Man ønskede endvidere, at allerede deporterede fanger kunne transporteres tilbage til denne lejr. Den danske stat betalte for opførelse og drift, men det var den tyske værnemagt, som drev lejren. Dette særegne arrangement var udtryk for Danmarks specielle status i den tysk-besatte del af Europa.

Den 13. august 1944 ankom de første 750 fanger til Frøslev fra Horserødlejren på Sjælland. Som i andre tyske lejre fik fangerne et vist selvstyre. Den tyske lejrkommandant udpegede blandt fangerne en "Lagerälteste" dvs. en lejrleder, og i hver fangebarak blev der udpeget en barakformand. Disse ledende fanger skulle holde justits blandt deres medfanger.

I de tyske kz-lejre udviklede fangeselvstyret sig til et barskt hierarki, men i Frøslevlejren blev det et skjold mellem fangerne og den tyske lejrledelse. Dette skyldtes, at der i Frøslevlejren ikke var basis for en rå overlevelseskamp mellem fangerne, for der var ikke knaphed på fødevarer. I det store og hele optrådte den tyske lejrledelse mådeholdent overfor fangerne. Når man dertil lægger, at epidemiske sygdomme, sult og ydmygelser stort set ikke forekom, retfærdiggør det, at tidligere Frøslevfanger har kaldt lejren "Verdens mærkeligste kz-lejr".

Imidlertid opfyldte Frøslevlejren ikke helt sit formål: Trods alle aftaler deporterede tyskerne ca. 1600 Frøslevfanger til kz-lejre i Tyskland og ca. 230 af dem døde. I alt var ca. 12.000 danskere indespærret i Frøslevlejren fra august 1944 til maj 1945.

Umiddelbart efter den tyske kapitulation den 5. maj 1945 tømtes Frøslevlejren for fanger. Lejren skiftede navn til Fårhuslejren og fik nye fanger. Det var de såkaldte landssvigere, dvs. personer, som havde samarbejdet med den tyske besættelsesmagt.

I 1984 oprettedes den selvejende institution Frøslevlejren, og i dag er lejren både et interessant historisk mindesmærke, hjemsted for vigtige museums- og kursusaktiviteter samt en efterskole.

Som det kan fornemmes af ovenstående er der meget interessant at se og opleve i Frøslevlejren. Det er en god idé at gå rundt i mindre grupper. Et besøg kræver faktisk ikke en forudbestilling, men det er selvfølgelig altid fornuftigt at ringe til museet og høre, om alle udstillinger er åbne.

Flere oplysninger: [Frøslevlejrens Museum](#)
[FN-museet](#)
[Hjemmeværnsmuseet](#)
[Amnesty-udstillingen](#)

